

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

PODSUMOWANIE PROCEDURY STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

KOMPLEKSOWEGO PLANU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA SOSNOWIEC

Zrealizowany w ramach umowy o dofinansowanie nr POIS.09.03.00-00-006/13-00
„Plan gospodarki niskoemisyjnej – szansą na zrównoważone zużycie energii w gminie Sosnowiec”

energoexpert sp. z o. o.
energia i ekologia

www.energoexpert.com.pl

Sosnowiec łączy

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko**

Sosnowiec, marzec 2015 r.

Spis treści

1. Podstawa prawna i przebieg procedury	3
2. Uzasadnienie wyboru przyjętego planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta	5
3. Sposób wykorzystania ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko....	6
4. Opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego	7
5. Uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych	8
6. Sposób uwzględnienia propozycji dotyczących metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	10

1. Podstawa prawna i przebieg procedury

„Kompleksowy plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowiec” (PGN) jako dokument strategiczno-operacyjny w dziedzinie energetyki, zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (tekst jednolity Dz.U.2013 poz. 1235) wymaga przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach ww. procedury opracowana została „Prognoza oddziaływania na środowisko” dla przedmiotowego dokumentu, dla której zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony z właściwymi organami:

- ➔ Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ),
oraz
- ➔ Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach (ŚPWIS).

Zgodnie z wymaganiami ww. ustawy (art. 54, ust.1. i 2.) PGN wraz z „Prognozą...” został poddany opiniowaniu przez właściwe organy (RDOŚ i ŚPWIS) oraz wyłożony do publicznego wglądu dla zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa.

Procedura konsultacji społecznych była otwarta – każda zainteresowana osoba lub podmiot mogła zgłosić swoje stanowisko.

Przebieg procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko PGN przedstawiono poniżej.

Tabela 1-1 Przebieg strategicznej oceny oddziaływania projektu na środowisko

ETAP	PRZEBIEG REALIZACJI
Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, zgodnie z art. 53 ustawy „o udostępnianiu informacji...”	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Wystąpienie UM w Sosnowcu dnia 02.02.2015 r. do RDOŚ i ŚPWIS, ➔ Uzgodnienie zakresu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ RDOŚ pismo znak WOOŚ.411.25.2015 z dnia 19.02.2015 r., ▪ ŚPWIS pismo znak NS-NZ.042.11.2015 z dnia 24.02.2015 r.
Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko „Kompleksowego planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowiec”	
Podanie do publicznej wiadomości informacji o wyłożeniu PGN oraz Prognozy i możliwości składania uwag zgodnie z art. 39 ustawy „o udostępnianiu informacji...”	Zawiadomienie o wyłożeniu projektu PGN wraz z Prognozą oddziaływania do publicznego wglądu na okres 21 dni: <ul style="list-style-type: none"> ➔ komunikat na stronie internetowej www.sosnowiec.pl, ➔ komunikat w Biuletynie Informacji Publicznej UM w Sosnowcu (z dn. 06.03.2015 r.), ➔ komunikat w Dzienniku Zachodnim (z dn. 05.03.2015 r.), ➔ informacja na tablicach ogłoszeń UM w Sosnowcu. Dokumenty udostępnione były w Biuletynie Informacji Publicznej UM oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sosnowcu. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość składania wniosków w formie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pisemnej - w siedzibie Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego w Sosnowcu przy al. Zwycięstwa 20; ▪ ustnej do protokołu – w siedzibie Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego w Sosnowcu przy ul. Mościckiego 14 oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres wgk.energia@um.sosnowiec.pl

ETAP	PRZEBIEG REALIZACJI
Opiniowanie dokumentu zgodnie z art. 54 ust 1 ustawy „o udostępnianiu informacji...”	➔ Skierowanie do opiniowania do RDOŚ i ŚPWIS w dniu 06.03.2015 r., ➔ Opinia pozytywna : <ul style="list-style-type: none">▪ RDOŚ pismo znak WOOŚ.410.105.2015.RK1 z dn. 31.03.2015 r.,▪ ŚPWIS pismo znak NS-NZ.042.29.2015 z dn. 25.03.2015 r.
Konsultacje społeczne zgodnie z art. 54 ust 1 ustawy „o udostępnianiu informacji...”	Wyłożenie do publicznego wglądu z możliwością składania wniosków, zastrzeżeń, uwag od dnia 05.03.2015 r. do 26.03.2015 r. – wpłynęły dwa wnioski z uwagami do PGN

Niniejszy załącznik stanowi, zgodnie z art. 55 ust.3 ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku...” podsumowanie zawierające uzasadnienie przyjętego dokumentu („Kompleksowego planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowiec”) oraz wnioski wynikające z przeprowadzonej procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta

Przedstawione w projekcie „Kompleksowego planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowiec” rozwiązania dotyczące:

- ➔ niskoemisyjnego rozwoju infrastruktury miasta,
- ➔ kierunków rozwoju systemów energetycznych,
- ➔ kierunków działań w zakresie racjonalizacji zużycia energii na każdym etapie gospodarki energią tj. wytwarzania, przesyłu i dystrybucji oraz użytkowania u odbiorcy,
- ➔ wykorzystania odnawialnych źródeł energii,

są zgodne z niskoemisyjną polityką unijną i krajową, w tym przede wszystkim z ustaleniami zawartymi w Założeniach Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (ZNPRGN) oraz ustaleniami zawartymi w strategicznych dokumentach wojewódzkich oraz miejskich.

W świetle diagnozy stanu środowiska i jego problemów PGN jednoznacznie wskazuje, że spełnienie wymogów środowiskowych oraz zapewnienie właściwych warunków ochrony środowiska będzie ściśle związane z podjęciem realizacji celów i zadań ujętych w dokumencie.

W opracowanej prognozie oddziaływania na środowisko wykazano, że niecelowym jest przedstawianie rozwiązań alternatywnych. Przedmiotem dyskusji i oceny proponowanych rozwiązań może być jedynie zakres, skala i tempo realizacji, jako element zrównoważonego rozwoju miasta i regionu.

3. Sposób wykorzystania ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

„Kompleksowy plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowiec” wskazuje na szereg zadań do realizacji:

- ➔ zadania związane ze zrównoważonym zarządzaniem infrastrukturą miasta ukierunkowanym na niskoemisyjny rozwój;
- ➔ zadania służące racjonalizacji użytkowania energii (podniesienie efektywności energetycznej) oraz rozwojowi odnawialnych źródeł energii w mieście;
- ➔ zadania związane ze zwiększeniem efektywności wytwarzania i wykorzystania energii w obiektach na terenie miasta.

Proponowany zakres zadań wiąże się z działaniami służącymi rozwojowi lokalnemu oraz poprawą warunków życia związaną z polepszeniem i/lub utrzymaniem jakości środowiska oraz warunków jego ochrony.

Ze względu na to, że potencjalnie niekorzystne oddziaływania na środowisko przewidywanych do realizacji przedsięwzięć może wystąpić głównie na etapie ich realizacji (budowy), należy zwrócić szczególną uwagę na staranne przygotowanie inwestycji celem zminimalizowania tego oddziaływania.

4. Opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

W trakcie uzgadniania zakresu i szczegółowości informacji, które winny być zawarte w opracowywanej Prognozie oddziaływania wniesione zostały następujące uwagi:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazał iż wszystkie elementy art. 51 ust. 2 ustawy „o udostępnieniu informacji...” powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i w zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych zadań w PGN oraz wnioskował o analizę wpływu zapisów dokumentu na poszczególne elementy środowiska w mieście (w tym analizę wpływu na rośliny, zwierzęta, siedliska przyrodnicze i siedliska chronionych gatunków ptaków);
- Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wskazał iż wszystkie elementy wymagane art.51 ust. 2 ww. ustawy powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz wnioskował o analizę wpływu zaplanowanych w dokumencie działań na zdrowie ludzi i jakość życia mieszkańców, ze wskazaniem działań, które należy zrealizować w pierwszej kolejności.

Wymienione wyżej zagadnienia zostały ujęte w Prognozie.

Projekt PGN wraz z Prognozą, został zaopiniowany przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska – pismo znak WO-OŚ.410.105.2015.RK1 z dn. 31.03.2015 r. - opinia pozytywna,
- Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego - pismo znak NS-NZ.042.29.2015 z dn. 25.03.2015 r. - opinia pozytywna w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

5. Uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych

W ramach konsultacji społecznych prowadzonych z mocy ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (tekst jednolity Dz.U.2013 poz. 1235) wpłynęły dwa wnioski z uwagami. Wszystkie dotyczą zapisów zawartych w „Kompleksowym planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Sosnowca”. Do dokumentu Prognozy nie wpłynęły żadne uwagi.

Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa wniosła o ujęcie i korektę danych dot. planowanych działań termomodernizacyjnych w zarządzanych przez SSM budynkach – uwagi zostały uwzględnione w bazie danych PGN.

Kolejne uwagi do PGN wniosła Pani Anna Duda. Poniżej przedstawiono ustosunkowanie do zgłoszonych uwag.

1. W związku z uwagą dotyczącą braku ogólnodostępnej informacji nt. gospodarki niskoemisyjnej w mieście, należy zwrócić uwagę, że bieżące informacje w tym temacie umieszczane były na stronie internetowej miasta oraz na roll-upie w siedzibie Urzędu Miejskiego.
2. Uwzględniono uwagę dot. braku odniesienia w PGN do „Aktualizacji programu ochrony środowiska dla miasta Sosnowca na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020” – dokument skorygowano.
3. P. Duda wniosła o umieszczenie w PGN informacji o działaniach podjętych przez władze miasta oraz indywidualnych mieszkańców w latach ubiegłych w kierunku ograniczenia emisji zanieczyszczeń – dopisano rozdział o działaniach podejmowanych przez Miasto.
4. W odniesieniu do uwag dot. braku informacji w rozdziale 4.6 „Stan zanieczyszczenia powietrza w mieście” o emisji zanieczyszczeń ze środków komunikacji oraz negatywnym oddziaływaniu na środowisko Oczyszczalni Ścieków Radocha II – w dokumencie zawarte są analizy dot. emisji z transportu oraz gospodarki wodno-ściekowej.
5. W związku z uwagą o braku informacji nt. faktycznego stanu zanieczyszczenia w mieście i jego źródłach oraz rozmieszczeniu źródeł emisji na terenie miasta, należy zaznaczyć, że PGN jako dokument strategiczny, opracowany zgodnie z zaleceniami NFOŚiGW, obejmuje swoim zakresem inwentaryzację końcowego zużycia energii i emisji CO₂, nie analizuje natomiast faktycznego zanieczyszczenia powietrza w mieście wg danych pomiarowych.
6. Nawiązując do uwagi o emisji spalin z ruchu tranzytowego w mieście – emisja w tym zakresie została uwzględniona w inwentaryzacji sektora transportu.
7. W związku z uwagą o uwzględnienie w dokumencie informacji dot. projektu „Take a Breath” realizowanego w mieście w latach 2013-2014 zamieszczono opis projektu w rozdziale o działaniach podejmowanych przez Miasto jak w pkt. 3.
8. Co się tyczy uwagi o napływie zanieczyszczeń z miast sąsiednich – dokument analizuje końcowe zużycie energii i emisję CO₂ w granicach administracyjnych miasta zgodnie z zaleceniami NFOSiGW oraz podręcznika SEAP zalecanego przez NFOSiGW.
9. Uwagę dotyczącą zaniechania kontynuacji programu ratowania Czarnej Przemszy „Wspólna rzeka” uznano za nie dotyczącą przedmiotowego Planu opracowania.

-
10. W odniesieniu do uwagi dot. zapisów rozdziału 10.1 „Efektywność energetyczna i ekologiczna projektów”, które dotyczą zasad przyznawania dofinansowania do projektów w zależności od ich efektywności – dane dotyczące oszczędności energii zostały zaczerpnięte z Projektu Uszczegółowienia RPO WŚL 2014 – 2020; ostateczne wytyczne zostaną ustalone przez Instytucję Wdrażającą na etapie ogłaszania naboru.
 11. Uwaga dot. emisji zanieczyszczeń przez zakłady powstające w bezpośrednim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych nie dotyczy treści opracowania i powinna być uwzględniona w procesie udzielania decyzji środowiskowe dla poszczególnych przedsięwzięć.
 12. W nawiązaniu do uwagi o braku informacji dot. emisji CO₂ przez środki transportu w rozdziale 5.5. „Transport na terenie miasta” należy zaznaczyć, że rozdział dot. transportu (8.1.2), zawiera dane nt. poziomu emisji zanieczyszczeń w tym sektorze.
 13. W związku z uwagą o planach budowy elektrociepłowni w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych należy zaznaczyć, że analiza lokalizacji potencjalnych inwestycji nie stanowiła przedmiotu PGN oraz na etapie prac nad PGN nie uzyskano tego typu informacji o projekcie.
 14. Odnosząc się do uwagi dot. rezygnacji z paliwa węglowego na rzecz odnawialnych źródeł energii – emisję CO₂ z poszczególnych nośników energii oszacowano na podstawie wskaźników emisji opisanych w Poradniku "Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)?". Zaznaczyć należy że PGN dla Sosnowca zakłada szereg działań promujących węgiel użytkowany w „nisko emisyjny” ekologiczny sposób np. poprzez promowanie ciepłą systemowego produkowanego na bazie węgla kamiennego, poprzez zastosowanie wysoko sprawnych indywidualnych urządzeń węglowych.

6. Sposób uwzględnienia propozycji dotyczących metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Dla oceny osiągnięcia wytyczonych w PGN celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów.

Podstawą prowadzenia monitoringu PGN jest wyciąganie wniosków ze zmian wskaźników i zakresu realizowanych planów. Jest ważne również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Kluczowym elementem monitorowania jest wypracowanie takich technik zbierania informacji oraz takich wskaźników, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Propozycja wskaźników oceny realizacji działań wskazanych w PGN została zawarta we wspomnianym dokumencie.

W celu właściwej realizacji PGN konieczna jest stała współpraca między przedstawicielami miasta oraz interesariuszy zgłoszonych projektów, a także coroczna kontrola stanu przygotowania do wykonania zaplanowanych działań. Monitoring uzyskiwanych efektów winien być prowadzony w cyklach trzy letnich i skoordynowany z aktualizacją „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, których opracowanie należy do obowiązków gminy wg Art. 19 ustawy Prawo energetyczne.